

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK, NÜKLEER VE PATLAYICI TEHDİT VE
TEHLİKELERE İLİŞKİN GÖREV YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; ülkemizin kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer ve patlayıcı tehdit ve tehlikelere karşı savunma kapasitesini geliştirmek için yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, nitelikli insan gücünü artırmak üzere eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütülmesi, yükseköğretim kurumlarında konuyla ilgili akademik çalışmaların artırılması, yükseköğretim kurumlarına bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde KBRN-P tehditlerine yönelik rutin analiz çalışmalarının yapılması, KBRN-P arındırma birimlerinin (dekontaminasyon üniteleri) kurulması KBRN-P olaylarından etkilenen hastaların tanı ve tedavisine yönelik esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesi ve 1/10/2020 tarihli ve 31261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliğinin 21 ve 30 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Başkanlık: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
 - b) KBRN-P: Kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer ve patlayıcı kelime grubunun kısaltmasını,
 - c) KBRN-P tehdit ve tehlikeleri: KBRN-P maddelerinden elde edilmiş silahların terör ve sabotaj eylemleri ile kasten ya da endüstriyel üretimde, sağlık sektöründe, laboratuvarlarda ve bilimsel araştırmalarda ürün ya da ara ürün olarak kullanılan KBRN-P maddelerinin insan, doğa ya da teknoloji kaynaklı kontrolsüz olarak yayılmasıyla oluşan tehdit ve tehlikeleri,
 - ç) KBRN-P riski: KBRN-P maddelerinin kasten veya kazaen çevre ve insan sağlığına zarar verme olasılığı ve zararın ciddiyet derecesini,
 - d) Kurul: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

KBRN-P Çalışma Grubu

MADDE 4- (1) Başkanlık bünyesinde KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik yükseköğretim kurumlarında açılacak olan her düzeyde programlar ile yapılabilecek olan AR-GE faaliyetleri ve mevzuat düzenlemelerine yönelik görüş ve öneri sunmak; gerektiğinde mevcut programları ve çalışmalarını değerlendirmek üzere KBRN-P Çalışma Grubu oluşturulur.

(2) KBRN-P Çalışma Grubu, Başkanlık tarafından belirlenen, yükseköğretim kurumlarının tıp, mühendislik, fen, temel bilimler, eczacılık gibi alanlarından bu alanda çalışma

yapan öğretim üyeleri ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur. Çalışma Grubu yılda en az iki kez toplanır.

(3) KBRN-P Çalışma Grubunun sekretarya işlerini Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı yürütür.

Eğitim ve öğretim çalışmalarına ilişkin hükümler

MADDE 5- (1) Kurul tarafından, yükseköğretim kurumlarında KBRN-P ve biyoemniyet, biyosavunma, biyoterrorizm ve biyoterörizm gibi biyogüvenlik konularının yanı sıra, aşı ve ilaç çalışmaları ile biyoteknoloji, epidemiyoloji, immünoloji, nükleer enerji, savunma bilişimi, savunma teknolojileri, gıda biyoteknolojisi gibi ilgili ve ilişkili alanlarda yetişmiş insan gücünü karşılamak üzere her düzeyde programların açılması konusunda çalışmalar yürütülür.

(2) Yükseköğretim kurumlarının; KBRN-P tehdit ve tehlikelerinin doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebileceği tarım ve hayvancılık, gıda, turizm, ekonomi ve ulaşım gibi alanlarda farklı altyapı ve yerleşkeler ile farklı tehditler üzerinden kurgular oluşturması ve konuyla ilgili farkındalığı arttırmak üzere farklı hedef kitlelerine sürekli eğitim merkezlerinde eğitim vermeleri teşvik edilir.

Araştırma ve geliştirme ile akademik çalışmalara ilişkin hükümler

MADDE 6- (1) Yükseköğretim kurumlarının:

a) Ülkemizin KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmasında gerekli teknolojinin geliştirilmesi, nitelikli insan gücünün artırılması ve istihdamı ile altyapı imkanlarının geliştirilebilmesi için AR-GE faaliyetleri yapması,

b) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik teknoloji geliştiren paydaşlarla, KBRN-P ajan ve maddelerinin uzaktan tespiti kapsamında taşınabilir, hızlı, giyilebilir, hassas tespit ve teşhis teknolojilerinin geliştirilmesi ve üretilmesi; ürünlerde kullanılan hammaddelerin, yerli ve milli imkânlarla ve yeni teknolojilerle üretimi gibi konularda iş birliği yapılması,

c) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik fen, sağlık ve mühendislik alanlarında yapılacak çalışmaların yanı sıra farkındalığın artırılması, ilgili mevzuatın geliştirilmesi, toplumda panik yönetimi, infodemiyle mücadele ve iletişim gibi hukuk ve sosyal bilimler alanlarında da akademik çalışmalarının artırılması,

ç) Her türlü genetik mühendisliği, sentetik biyoloji, biyoteknoloji gibi laboratuvar çalışmalarının biyogüvenlik seviyelerinin oluşturulması; transgenik organizmaların ve gen parçalarının güvenli şekilde çevresel sistemlere geçişinin kontrolü gibi biyogüvenlik konularında çalışmaların geliştirilmesi,

d) Çevre sağlığını tehdit eden kirleticilerin kullanımının kontrolü ile bu atıkların çevreye salınımı ve bertaraf edilmesine ilişkin düzenleme ve standartların geliştirilmesi konularında akademik çalışmalarının artırılması ve ilgili/ilişkili kurum ve kuruluşlar ile bu alanlarda iş birliği yapılması,

teşvik edilir.

Rutin analiz ve dekontaminasyon çalışmalarına ilişkin hükümler

MADDE 7- (1) İhtiyaç duyulması ve altyapı imkanlarının bulunması durumunda yükseköğretim kurumları günlük hayatta sahada yaşanabilecek KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı İçişleri Bakanlığı/Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla;

a) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine yönelik rutin analiz çalışmalarıyla ilgili olarak sabit ve mobil laboratuvar imkanlarından, imkanlar dahilinde yararlandırılması ve destek sağlanması,

b) KBRN-P olaylarından etkilenen hastaların üniversite hastanelerinde bakım ve tedavilerinin yapılması hususlarında iş birliği yapılabilir.

(2) Kendisine ait hastanesi bulunan üniversitelerin dekontaminasyon üniteleri oluşturmak istemesi durumunda Sağlık Bakanlığı Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer, Patlayıcı Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönergesinde yer alan hususlar göz önünde bulundurulur.

(3) Çok bileşenli (insan, bitki, hayvan ve çevre), çok katmanlı (tespit, teşhis, tedavi, koruma ve önleme) ve çok yönlü (biyogüvenlik, biyoemniyet, biyosavunma ve benzeri) olarak ele alınması gereken KBRN-P tehdit ve tehlikelerinin doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebileceği tarım, hayvancılık, gıda, turizm, ticaret, ekonomi ve ulaşım gibi birçok alanda farklı altyapı ve yerleşkeler ile farklı tehditler üzerinden yükseköğretim kurumlarının kurgular oluşturabilmesi ve hızlı analiz ve dekontaminasyon için planlamalarını yapması konusunda düzenlemeler yapılır.

(4) Hava, su, toprak, gıda, canlılar ve yüzeylerden örnek alma ve rutin analizlerin yapılabilmesi için akredite yöntemler ile yerli ve milli sistemlerin geliştirilmesi konularında ulusal ve uluslararası katkı sağlayabilecek araştırma merkezlerinin, yüksek biyogüvenlik düzeyine sahip laboratuvarların, biyobankaların, test ve referans merkezlerinin, sertifikasyon ve akreditasyon merkezlerinin kurulması teşvik edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Yönerge Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı resmi internet sitesinde yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu Yönerge hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.